

ПОСАДИЛИ ЗА ПРАВДУ. ПИСАВ ГОРБАЧОВУ. НЕ ДОПОМОГЛО

Невпокореному владою журналісту Леоніду Кльоцу 5 лютого виповнилося б 70 років. Вже 41 рік як вбили тюрмі. Йому було лиш 29... Пом'янемо патріота, професіонала, порядну людину. Мого однокурсника.

Якось у час лекції з "Основ журналістики" один із першокурсників хвацько запитав: «А чи можете Ви розповісти щось із практичного життя ваших колишніх однокурсників, яке б нас могло сильно вразити».

Пройшла лише мить і з пам'яті виринуло усміхнене обличчя мого однокурсника Льоні Кльоца. Історія, про яку розповів, насправду приголомшила моїх юних слухачів. У цьому переконався згодом, коли читав їхні невідомі щирі й зворушливі відгуки. Сподіваюся, не залишить вона байдужими й читачів моєї сторінки.

ДОРОГА ДО ПРАВДОЛЮБСТВА

Аби сповна розповісти про весь драматизм і трагедію молодого таланту, що не вписувався в рамки радянської системи, обсягу одного цього матеріалу не вистачить.

Колись, сподіваюся, знайдеться небайдужа людина, яка задокументує воістину Голгофський шлях нашого однокурсника як практичний посібник для вивчення життя чесного і принципового журналіста в тоталітарному суспільстві. Для цього треба прочитати бодай ті правлені й вихолощені після редакторської правки публікації самого Льоні на шпальтах сквирської районної газети «Ленінська Правда», що на Київщині, познайомитися з двома його судовими справами, віднайти в архівах КГБ всі його денники, неопубліковані статті, нотатки, спостереження, думки та листи до ЦК КПРС, особисто тодішньому виконробу „перестройки” генсеку Горбачову. А ще – пройти тими дорогами, які пройшов він у пошуку правди і її відстоюванні.

З Льонею Кльоцом ми навчалися упродовж п'яти університетських років у третій академічній групі. Нас, учорашніх десятикласників, на курсі було небагато – в той час на журналістику охочіше приймали колишніх армійців або робфаківців – молодих виробничників, які вже встигли пізнати реальне життя. Для тих, хто хотів стати студентом факультету журналістики відразу після шкільної лави, вимоги при вступі були строгішими. Надто ж при аналізі привезеного з собою друкованого творчого доробку, опублікованого в місцевій періодиці. У нього, вихідця із сільської подільської глибинки, такий доробок був помітнішим.

Уже з перших місяців навчання Льоня привернув до себе увагу своєю нестандартністю поведінки і нестандартністю мислення.

ПОРТРЕТ РАДЯНСЬКОГО СТУДЕНТА-ЖУРНАЛІСТА

Для того, аби зрозуміти, що я маю на увазі, варто бодай фрагментарно окреслити портрет середньостатичного радянського студента, надто ж ідеологічного факультету (а такими в радянську добу завжди були факультети журналістики, історичний та філологічний).

70-ті роки минулого століття для радянської України були позначені маховиком шаленого наступу на все українське, національне, який чим більше розкручувався після нетривалої в часі хрущовської „відлиги”. Студентам тієї пори добре відомий термін маланчуківщина (був такий ідеологічний діяч у ранзі секретаря ЦК КПУ на прізвище Маланчук, який особливо запопадливо виконував свою чорну справу за вказівкою з кремлівських кабінетів).

У кожній студентській групі перебували, з відома КДБ, так звані сексоти („секретные сотрудники”), які, прикриваючись маскою сміливих і розкутих студентів, провокували своїх „однокурсників” на болючі, але надто небезпечні з ідеологічного боку теми: самостійність України, українська мова, день перевезення тіла Шевченка 22 травня, який протягом усієї радянської доби відзначався сміливцями як день боротьби за незалежність України. Згодом вони письмово „доповідали” про зібраний нібито компромат на того чи іншого, здебільшого безневинного, студента. Скільки таких було виключено з радянських вузів протягом тієї, здавалося б, безпросвітньої доби... Чого вартує, скажімо трагічна доля нашого побратима, який навчався на два курси пізніше Василя Січка з Івано-Франківщини, який зі студентської лави несподівано для всіх „загриміли” в Сибір слідом за своїм батьком – безстрашним вояком УПА.

Більшість київських студентів, знаючи про такий цинічний ідеологічний контроль їхнього громадського й особистого життя, боялися в розмовах навіть з товаришами бути відвертими. В їхніх молодих душах назрівав психологічний розлом, бур’яном проростала подвійна мораль: на семінарських і практичних заняттях, в коридорах університету, в кімнатах гуртожитку ми змушені були говорити не те, що думали, а те, що було потрібно режимові.

Про те, що кипіло на душі, таємно зізнавалися лише перевіреним друзям. І це за умов, що мало не кожен вступав на факультет журналістики з романтичною вірою „чесно і щиро служити своєму народові”. Направду, вчитися на такому факультеті тоді було особливо важко.

ПРИНЦИП "НЕ ВИСОВУЙСЯ" БУВ ДЛЯ НЬОГО ЧУЖИЙ

Серед тих, хто не вписувався в образ радянського студента – дуже слухняного, дуже правильного і поміркованого в своїх діях, – і був Леонід Кльоц. Пам’ятаю його особливу активність вже з перших місяців навчання на семінарських заняттях з таких ідеологічних предметів як «Історія КПРС», «Марксистсько-ленінське вчення про пресу», «Історія комуністичної преси».

Як і всім нам, хто раптово вривався в бурхливе столичне життя із української сільської глибинки, йому певний час був притаманний комплекс провінціала. Будучи від народження максималістом, йому відразу хотілося докопатися до сутності багатьох складних і заплутаних питань, вийти за межі догматичного повторення прописних істин. Тому попервах завжди активно доповнював своїх товаришів, ставив викладачеві багато питань, в тім числі й гострих, або, як тоді казали, незручних, на які й сам викладач боявся чесно відповідати.

Він не боявся ставити тих запитань не лише викладачам факультету, а й сановитим гостям, які нерідко навідувалися до нашої знаменитої 32-ї лекційної аудиторії жовтого корпусу. Пригадую, якого переполоху серед керівництва факультету наробили його запитання самому Миколі Амосову, який несподівано

прийшов на відкриття квітневої студентської наукової конференції. У вщерть переповненій студентами й викладачами аудиторії Льоня прямо спитав знаменитого академіка: чому такими скучними й нецікавими є радянські підручники для студентів, чому в них так багато «води» й не конкретики?

Не тільки деканат, а й комсомольське начальство факультету розпинало опісля Леоніда: навіщо ти, мовляв, ганьбиш факультет своїми дурними запитаннями?..

Згодом запал Льоні дещо притлумився, особливо після другої сесії, на якій він схопив свою першу трійку, а отже, й позбавився щомісячної 40-рублевої стипендії аж до наступної сесії. Що це означало для студентів-вихідців із сіл, де на зароблені батьками трудодні все ще продовжували платити мішками буряків чи картоплі, знають лише вони самі.

Тим зловісним предметом для Льоні Кльоца була «Історія КПС».

У ПЕРЕДЧУТТІ БІДИ

Системі не потрібні були яскраві особистості. Їх вона від початку не сприймала, а потім невпинно стежила за кожним подальшим кроком й записувала в свої чорні списки як неблагонадійних...

Вже з другого курсу я помітив у свого одногрупника якийсь психологічний надрив. Він усе більше й більше віддалявся від групи, все частіше «зависав» у бібліотеках. Втім, там брав книги не за темами предметів, які вивчалися в семестрі (казав, що вони перестали бути для нього цікавими). Його захоплювала українська історія, сотні й тисячі правдивих сторінок якої були надійно сховані у потаємних спецфондах. Він безнадійно шукав їх у каталогах дореволюційних видань, наївно думаючи, що студентів-журналісту таке видадуть і дозволять читати.

Тоді Льоня Кльоц переключився на медичну тему і став частіше навідуватися в спеціалізовану медичну бібліотеку, яка й нині знаходиться у старовинному приміщенні неподалік університету - на теперішній вулиці Євгена Чикаленка. Він часто показував видання з цієї бібліотеки, датовані дорадянськими часами.

Пам'ятаю й досі ті, що перегортав з його дозволу. Стосувалися книги здебільшого становленню особистості, формуванню сили волі й загартуванню організму не медикаментозними засобами.

Парадоксально: він ніби передчував свої прийдешні житейські випробування і ніби готував свій організм до того, аби мужньо здолати їх.

«Чудак із третього курсу» – це назва статті Льоні Кльоца, опублікована у престижній на той час «Робітничій Газеті», що вийшла весною 1976-го, коли ми закінчували третій курс. Її читав чи не весь факультет. Багато з однокурсників тоді по-доброму заздрили Льоні, адже далеко не кожному студентові вдається надрукувати в центральній пресі свій великий за розміром, до того ж, резонансний матеріал.

А резонансність полягала в тому, що Льоня чесно і широко зізнався в своєму матеріалі про свої «дивацтва»: чому він не любить житейську рутину, фальшивість в особистих стосунках, неправду, чому почав загартовуватися, спати на твердій підлозі, чому перестав боятися протягів, уникати дискотек і пиятик...

СКАНДАЛЬНА КУРСОВА РОБОТА

В поле зору всюдисущого КГБ юнак із хмельницького Поділля потрапив через свої щирі, але відверті зізнання в розмовах з однокурсниками ще з перших семестрів навчання. Та пильніше й прискіпливіше стали за ним стежити після скандальної історії із захистом його курсової роботи з предмета „Економіка промисловости і сільського господарства в ЗМІ”.

Тема своєї курсової Леонід назвав незвично: не по-науковому, а по-журналістському – «Мат економікою в три ходи». Вже сама її назва не вписувалася в рамки всуціль заідеологізованої навчальної програми особливо ідеологічного факультету.

Факультетське керівництво переполошилося не на жарт, коли зміст курсової став відомий «секретним співробітникам». А йшлося в тій студентській розвідці про речі цілком тривіальні, але зазвичай публічно не обговорювані, а лиш у вузькому колі друзів. Хоча часто в ту пору «друзі» ставали зрадниками, донощиками.

Ось запитання із першої наукової роботи Леоніда Кльоца:

1. Чому теоретичні викладки політекономії соціалізму не спрацьовують на практиці?

2. Чому так довго «загниває» капіталізм?

3. Чому компартія не може зарадити суцільним радянським дефіцитам і чергам за продуктами харчування та товарами першої необхідности?

4. Чому преса не пише про причини таких дефіцитів?

Студент-третьокурсник не лише ставив такі запитання у власному дослідженні, а й пробував знайти на них відповіді, залучаючи до своїх аргументів, звичайно ж, не зарубіжні видання, яких тоді годі було відшукати в бібліотеках, а... праці російських економістів, що публікувалися до жовтня 1917 року.

Льоня Кльоц не вилетів тоді з університету лише завдяки твердій позиції свого наукового керівника, викладача тієї дисципліни з економічної журналістики Віталія Тоїчкіна. Ті, хто вчився на київському журфаці у 70-х роках, і досі теплим словом згадує цю непересічну особистість.

Тепер важко сказати, які аргументи Тоїчкіна на захист свого нестандартного студента були визначальними. Але він їх зміг віднайти у високих кабінетах. Бо й сам запалив багатьох з нас своїми сміливими розповідями, скажімо, про справді ринковий розвиток економіки Югославії, де стажувався (найбільш ринковій із країн соціалістичного табору того часу), про все бачене там, що не вписувалося в марксистсько-ленінські ідеологеми.

Кажуть, що цей викладач міг дозволяти у своїх висловлюваннях під час спілкування зі студентами значно більше від інших чесних викладачів ще й тому, що був зятем Вадима Собка – особливо приласканого радянською системою письменника-фронтовика. Мені ж здається, що Віталій Тоїчкін від початку був самодостатньою особистістю. І з системою вів себе досить сміливо, навіть виключно, може, тому, що сам відчував близький кінець свого земного життя. На той світ відійшов він ще молодим незабаром після того, як ми, отримавши дипломи, роз'їхалися по світах із бажанням сповідувати головне кредо щойно набутого фаху - боротися за правду.

Сам із таким бажанням їхав на своє перше, і, як згодом виявилось, єдине місце призначення за розподілом державної екзаменаційної комісії (а тоді саме така комісія направляла на роботу випускників університету) – в містечко Сквирі на Київщину кореспондентом тамтешньої районної газети.

У ФАЛЬШИВІЙ «ЛЕНІНСЬКІЙ ПРАВДІ» БОРОВСЯ ЗА РЕАЛЬНУ ПРАВДУ

На зустрічі з однокурсниками, що відбувалися в Києві традиційно щоп'ять років, Льоня Кльоц ніколи не приїздив. І дарма, що Сквирі від Києва не так далеко, як, для прикладу, місце мого нового призначення - Чернівці. Ніхто навіть із киян-однокурсників упродовж усіх років нашої самостійної праці, аж до осені 2006 року, так достеменно й не знав, що сталося з Льонею, де він подівся. Чуткам про те, що потрапив до в'язниці, не хотілося вірити. А інформація про те, що він десь там загинув за нез'ясованих обставин, змусила здригнутися.

Вже пізніше, побувавши у Сквирі, мені вдалося з'ясувати багато чого з після факультетського життя Льоні, яке багатьом з нас і досі залишається невідомим.

Уперше Леоніда засудили нібито-то за побутовою статтею – рукоприкладство. Та й не до кого іншого, а... до своєї дружини. Насправді то була заздалегідь продумана й спланована провокація, аби фізично і психологічно зламати непокірного журналіста. Адже за справу взялися вірні ленінці з райкому партії і... його учорашні колеги з редакцій районної газети, що мала особливо цинічну, з огляду на сьогоднішній день, назву – «Ленінська Правда».

Після відбуття частини терміну в колонії суворого режиму, його повертають до Сквирі і приписують кілька місяців примусової праці на місцевому цементному заводі.

Чи можна придумати більш принизливий варіант розправи місцевої компартійної влади над неугодним журналістом?

Саме від того цементу, яким цілодобово дихав, у нього ускладнився перебіг набутого туберкульозу.

Вражаюча деталь його глибокої людської порядності: новій працівниці райони Катерині Бондарчук, яка була прислана на його місце після закінчення Львівського журфаку і яка прийшла на цементний завод, аби поговорити з колегою, Льоня сказав: «Шановна Катю. Старайся до мене більше не підходити, адже я зек. Мені дуже не хочеться, аби в тебе були неприємності на роботі».

ЗЛОВІСНА 167-ма СТАТТЯ

Незабаром молодий журналіст отримав другий термін, тепер уже за політичною статтею - №167 ("распространение заведомо ложных измышлений, порочащих советский государственный и общественный строй»). Ось окремі витинки з тих „ложних ізмишлений”, які посмів оприлюднити наш непокорений і небайдужий однокурсник тоді, коли більшість із нас той лад усіляко прославляли і виправдовували:

- «народ у нашому суспільстві – безправний»;

- «засоби масової інформації тенденційно висвітлюють радянський спосіб життя»;

- «соціалізм – це покійник, якого ховають від очей і не хочуть хоронити».

У кримінальній справі №2-240/85 багато місця відводиться показанням самого Леоніда Кльоца та інтерпретації його висловлювань слідчими.

Надибуємо тут і термін „культурно-екологічна революція, яка відбудеться в СРСР з ініціативи інтелігенції”, про яку говорив підсудний.

Цього, трирічного, терміну, який відбував в одиночній камері політв’язня, будучи нашпигованим щоразу різними психотропними уколами, він уже не витримав.

Ніхто достеменно не знає причин загибелі Леоніда Кльоца.

У судовій довідці зазначено, що в камері наклав на себе руки. Але це в довідці. Знаючи характер однокурсника і одногрупника, не віриться, аби він міг здатися. Цілком очевидно, що і в цьому випадку спрацювати живучі в радянській системі слідства ганебні сталінські методи «вибивання зізнань» від невгодних системі.

Київському журналісту, вихідцю із Сквирщини Володимирові Янішевському, який першим вирішив дослідити причини загибелі свого колеги, вдалося з’ясувати деякі деталі останніх днів життя Льоні. Про це він надрукував свою статтю в теперішньому «Віснику Сквирщини», що стала правонаступницею «Ленінської Правди»:

«Йому ні в камері попереднього ув’язнення, ні в слідчому ізоляторі не надавали бодай елементарної медичної допомоги, хоча Льоня її потребував, як ніколи (в нього відкрився туберкульоз – М. Т.) На знак протесту він двічі оголошував голодування. На 12-й день голодівки його направляють у психлікарню. Згодом повертається в слідчий ізолятор.

Сподіваючись на справедливість, пише листи начальнику ізолятора і Михайлу Горбачову. Льоня висуває останній аргумент: якщо суд не виправдає – покінчить життя самогубством. Зважати не це ніхто не став. Судова колегія винесла безжальний вердикт - засудити громадянина Кльоца Леоніда Миколайовича на три роки позбавлення волі».

А ще в цій публікації Володимир Янішевський цитує один із листів до нього Льоніниної матері Надії Антонівни (на жаль, уже покійної), який читати без сліз неможливо:

«Мене не повідомляли, що сина мого посадили в тюрму, в якій він просидів 4 місяці до суду. 27 листопада 1985 року я одержала листа від Льоні з тюрми. Писав, що посадили його даремно і скоро випустять. Через кілька днів (3 грудня) отримала телеграму, що син помер... Мені сказали в конторі, що з тюрми не віддають покійників, тому поїхала поїздом....Коли відкрили домовину, я побачила Льоню худого, поголеного, як хлопчика. Більше нічого не пам’ятаю...»

Доцільно навести витинки ще з кількох листів матері-страдниці до Володимира Янішевського, які він і досі зберігає в своєму архіві. Їх кілька і води датовані 1990-1992 роками. Надія Антонівна Кльоц, мешкала в селі Самчики неподалік Старокостянтинова, що на Хмельниччині, до кінця свого земного життя дуже переймалася з’ясуванням правди про сина. Вона дуже хотіла, щоб не лише односельці, а й однокурсники, всі, хто в професії

журналіста, знали, що її син був засуджений не як зек-злочинець, а як борець за чесність і справедливість. Із цих листів довідуємося про тонку натуру Льоні, генетичні витоки вдачі, закладені батьками житейські чесноти.

«Льоня відрізнявся від інших добрим характером, був дуже ввічливий, скромний, любив і поважав усіх людей. Був не говірки, більше мовчав і слухав, слухняний був, як дівчинка путня. Перед смертю Льоня писав листа (я його спалила), що ректор (не знаю прізвища) постарався, щоб його посадили. Льоня часто хворів і редактору треба було, загнали сина в могилу нізащо. Постаралися, щоб позбутись його. Знали що він хворіє і не вернеться з тюрми...»

«Коли Льоня був літом дома, то говорив, що редактор бюрократ і працювати з ним неможливо. Він все робив, щоб позбутись розумного журналіста. Льоня про нього писав у москву, напевне, той допускав злочини в роботі...»

На суд мене не визивали, зробили тихо. Чесні люди не знають, як розправилися із журналістом кївські судді. Льоня хворів туберкульозом, хворого посадили в тюрму...»

«Внуку Ярославчику я посилаю гроші на день народження, приїжджав до мене двічі....»

Краще зробити людині добре, ніж підлість. Жити з моральної сторони мені нелегко, але я тримаюся. Живу одна. Город великий, а нічого н тримаю...»

МУЗИЧНА КАНТАТА НЕЗРЯЧОГО СИНА

Найстрашніше в цій історії є те, що могилу Льоні Кльоца в тій страшній в'язниці на Полтавщині не вдалося поки що розшукати – на надгробках колишніх в'язнів прізвища не зазначають...

Запізніла реабілітація Леоніда Кльоца відбулася лише 2006 року. І лише завдяки небайдужості окремих працівників райгазети, хто в ті страшні роки працював разом із ним. Передусім уже згадуваного Володимира Янішевського. До цієї благородної справи підключилася й тодішня сквирська влада, і журналістка Катерина Бондарчук.

На будинку, де мешкав непокірний журналіст райгазети, встановили табличку. А на суботу 25 листопада, який первинно увійшов у новітню українську історію як День пам'яті жертв політичних репресій, призначили жалобну академію в районній школі мистецтв.

Якраз у цей день «Вісник Сквирщини» щедро помістив публікації тих, хто вважав за необхідне сказати про побратима і однопумця щире і зворушливе слово. Це зокрема і спогади журфаківців - автора цих рядків, Тані Колядинської, Михайла Василенка і того ж таки Володимира Янішевського. Оце й усі, хто відгукнувся на наше прохання.

Однією з емоційних домінант тієї печальної тризни, що спонукала чи не кожного до сліз, була музична кантата, виконана на честь батька сином Льоні Кльоца Ярославом – незрячим юним музикантом, недавнім випускником Київського музичного училища...

Печаль цієї історії в тому, що незабаром Ярослав, через причини, які відомі лише йому, ... відмовився від прізвища батька. Взяв материне – Одрин. А

світла сторона другого боку історії – завдяки лікуванню в США син Льоні Кльоца став бачити. Недавно одружився, має двох синів...

З гіркотою хочеться сказати в цьому контексті й про інше. Свою поїздку до Сквири ми, хто творив число тієї газети, анонсували заздалегідь. Обдзвонили тих, хто працює на високих редакторських посадах, у кого була своя і службова машини.

Проте в дорогу на власних стареньких «Жигулях» Васі Бирзула, виїхали лише троє: власник машини, Міша Василенко, (вони мешкали в одній кімнаті в студентському гуртожитку на Ломоносова) та автор цих рядків. В інших виявилися тривіальні причини – службова і домашня суєта-суєт...

Тепер, із висоти пережитого й переосмисленого, розумію, що ми свого нестандартного однокурсника тоді по-справжньому не розуміли, не змогли розгледіти в ньому непересічної особистості, якій від початку вже тісно було в затхлій атмосфері фальшивої, як виявилось згодом, комуно-радянської дійсності.

Саме таких особистостей бракувало тоді. Бракує їх і нині, в нашому всуціль зневіреному, розчарованому суспільстві, де аморальність, цинізм, беззаконня і безкарність багатьох владних чиновників, олігархів та партійних бонзів різних мастей досягли нечуваного апогею.

Недавно отримав із Сквири пакет від багаторічної редакторки тамтешньої газети Катерини Бондарчук. У ньому – скани цінних документів, які стосуються короткого, мов спалах, життя Леоніда Кльоца. Найцінніше них – фотографії, рукописи його текстів, вирізки публікацій, матеріали реабілітації.

Між сторінками цих пожовтілих від часу сторінок раптом стали вимальовуватися сюжети і сторінки майбутньої книги. Про чин короткого життя й загадку смерті талановитого журналіста і українського патріота. Саме такі ставали на прю з владою не для людей, не для народу. Саме таких, неупокорених і одержимих правдошукачів і добротвоців, така влада системно компрометувала, принижувала, витісняла і, зрештою знищувала.

Віднайти й повернути ту правду, осмислити уроки Леоніда Кльоца і ствердити його світле і чесне ім'я – наш обов'язок.

Джерело тексту:

Тимошик М. Тоталітарна журналістика: Доба радянзації та змосковлення України. К-Подільський: Рута, 2024. С. 433-448

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИТЕСЯ!

Ленінська ПРАВДА

Орган Сивирського районного комітету Комуністичної партії України
і районної Ради депутатів трудящих Нігеської області

№ 72 (6390)

ВІТРОК, 18 ЧЕРВНЯ 1974 року

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ
З СІЧНЯ 1930 РОКУ

Ціна 2 коп.

ТРУДЯЩІ РАЙОНУ, ЯК І ВСІ
РАДЯНСЬКІ ЛЮДИ, 16 ЧЕРВНЯ
ПРОДЕМОНСТРУВАЛИ СВОЮ ТІС-
НУ ЗГУРТОВАНІСТЬ НАВКОЛО
РІДНОЇ ПАРТІЇ, ПРАГНЕННЯ З
ЧЕСТЮ ВИКОНАТИ РІШЕННЯ
XXIV З'їзду КПРС І ЗАВДАННЯ
ДЕВ'ЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ.

БЛОК КОМУНІСТІВ І БЕЗПАР-
ТІЙНИХ ЗДОБУВ НОВУ БЛИСКУ-
ЧУ ПЕРЕМОГУ.

ВИ
АН

Ма
ча д
шост
прій
ців.
місц
кряв
Сл
жити
снов
санд
Із сі
зглад
коде
ших
подє
Оле
щов
член
Згод
очо
му.

... майбутню частину Радянської партії, яка прийшли з усієї

Ленінська ПРАВДА

Орган Сквирського райкому КП України
і районної Ради депутатів трудящих,
Київської області

7 лютого 1979 р.

При відповіді посилайтеся на наш

№ _____

м. Сквиря

Шановна Лесю!

Запрошуємо Вас на чергове засідання літературної студії "Сонячні кларнети", яке відбудеться у неділю 11 лютого, об 11 годині дня, в редакції газети "Ленінська правда". Не забудьте взяти свої твори.

З повагою.

Л. Клясов,

кореспондент газети.

Сквирська друкарня зам. № 1489—4000, 1973 р.

Ленінська ПРАВДА

Орган Сквирського райкому КП України
і районної Ради депутатів трудящих,
Київської області

15 лютого 1979 р.

При відповіді посилайтеся на наш

№ _____

м. Сквиря

Добридень, шановна Лесю!

Редакція ознайомилася з Вашими віршиками "Спасибі, природо" готуємо до друку (з деякими змінами). Надсилайте нам свої нові твори. На лід погляду, Вам більше вдається пейзажна і інтимна лірика. Отож, не забувайте її. І взагалі пишіть про те, що найбільше до Вашого серця. Уникайте невмотивованих повторів, загальних думок.

Запрошуємо Вас у нашу літературну гас і засідання побідоми пізнати.

Сквирська друкарня зам. № 217—2000, 1973 р.

Л. Клясов, кер. "Лен. правда"

Сквирський район,
с. Шаптрайвка,
Тіптенко Лесі.

256455 Київська обл.,
Сквирський р-н,
с. Шаптрайвка, вул. Вор
шилова, Тіптенко Лесі

1984 г.

П Р И Г О В О Р

ИМЕНЕМ УКРАИНСКОЙ СОВЕТСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

21 ноября 1984 года народный суд Сквирского района Киевской области в составе:

председательствующего-народного судьи - Буртового В.И.
 народных заседателей - Бангинской Л.Д., Мищенко Г.С.,
 при секретаре - Левинская В.Б.
 та адвокатов - Цой С.М.

рассмотрев в открытом судебном заседании в г. Сквире дело по обвинению

Клещ Леонида Николаевича, 5 февраля 1956 года рождения уроженец с. Самчики, Амелинцкой области, украинец, б/п, образовании высшее, военнообязанный, женат, на содержании один ребенок, работавшего заведующим отделом писем редакции "Ленинская правда", ранее не судимого, в совершении преступления предусмотренного ч. 2 ст. 106 УК УССР,

у с т а н о в и л :

25 октября 1984 года около 9 часов утра в городе Сквире в квартире № 5 по ул. Богачевского дом. 62, подсудимый Клещ, в ходе возникшей ссоры со своей женой умышленно сильно толкнул ее, отчего последняя упав получила телесные повреждения не повлекшие расстройства здоровья.

Потерпевшая Одрина Т.А. обратилась в суд с жалобой и просит привлечь его к уголовной ответственности за нанесение телесных повреждений по ч. 2 ст. 106 УК УССР.

Подсудимый Клещ в предъявленном обвинении по ч. 2 ст. 106 УК УССР виновным себя не признал, при этом показал в судебном заседании, что действительно 25 октября 1984 г. между ними возникла ссора и не исключено, что он мог толкнуть Одрину, однако сделал это он не умышленно.

Несмотря на то, что подсудимый Клещ виновным себя не признал его виновность в причинении умышленных легких телесных повреждений не повлекших расстройства здоровья, подтверждается показаниями потерпевшей, Одриной, которые суд считает правдивыми, что утром 25 октября 1984 г. муж затеял с ней ссору, до этого он неоднократно наносил ей побои. Увидев, что и в этот раз может закончиться ее избитием, она пыталась выскочить из квартиры и в это время стоявший возле дверей Клещ сильно толкнул ее от чего она упала топи на дверь, топи на стену, отчего получила телесные повреждения.

Правдивость показаний потерпевшей Одриной, подтвердили свидетели Левинская Т.И., что поднимаясь по лестнице она встретила Одрину, которая плакала, сообщила ей, что муж бил ее, просила чтобы ее муж переговорил с Клещом и повлиял на него.

Свидетель Белогуб показала, что видела как на лестничной клетке стояли Одрина и Левинская, Одрина плакала, позже Левинская ей сообщила, что якобы Одрину избил ее муж Клещ.

Вант причинения легких телесных повреждений Одриной, подтверждается и заключением судебно-экспертизы, из которого усматривается, что при освидетельствовании ее, уже выявлено кровоподтек размером 4х3 см, на верхней трети левого плеча, и что эти повреждения относятся к легким не повлекшим расстройства здоровья.

При таких обстоятельствах, суд оценивая в совокупности собранные доказательства, считает, что виновность подсудимого

ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

ПРОКУРАТУРА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

252601.м. Київ-195. Б-р Лесі Українки 21/2

№ 09-р 21.08.2001

Одвиній Таїсії

Анатоліївні

м. Київ, вул. Толбухіна

8, кв. 6

ДОВІДКА

ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ

Гр. Кльоц /Клец/ Леонід Миколайович

Рік та місце народження 5.02.1956 року народження, уродженець с. Самчики Старокостянтинівського району Хмельницької області

Місце проживання до арешту

Місце роботи та посада (вид занять) до арешту

Коли і яким органом засуджений (репресований) 3.06.1985 року засуджений Київським обласним судом за ст. 187-1 КК УРСР до

3-х років позбавлення волі

Кваліфікація скоєного та міра покарання з урахуванням змін, що вносились у вирок (позасудові рішення)

Взятий під варту " " 19 р., звільнений " " 19 р.

Утримувався під вартою, в місцях позбавлення волі, на примусовому лікуванні років, місяців, днів; перебував в засланні років, місяців, днів

На підставі ст.1 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" від 17 квітня 1991 року

гр. Кльоц /Клец/ Леонід Миколайович

реабілітований

В.о. Начальник відділу прокуратури Київської області

І.С. Струк

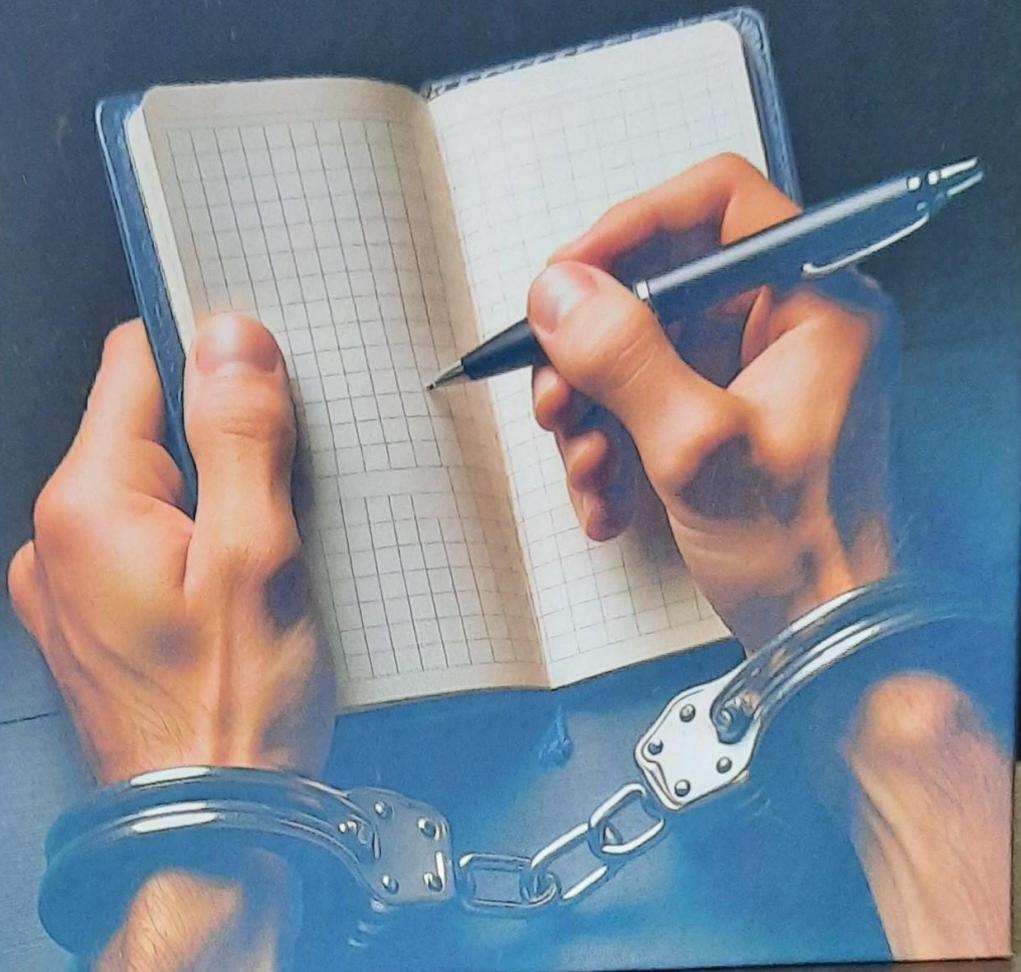
**ТОТАЛІТАРНА
ЖУРНАЛІСТИКА**

Микола ТИМОШИК

Микола ТИМОШИК

ТОТАЛІТАРНА ЖУРНАЛІСТИКА

Доба радянзації та змосковлення України

Пояснення до світлин:

- 01- Льоня Кльоц – студент 1 курсу київського журфаку
- 02- У фальшивій й «Ленінській Правді» боровся на реальну правду
- 03 Власноруч писані численні запрошення на засідання літературної студії «Сонячні кларнети», яку він організував при редакції. 1979
- 04 – вирок на смерть за правду
- 05 – запізніла реабілітація
- 06- обкладинка книги "Тоталітарна журналістика", де про Льоню Кльоці вмістив цілий розділ.